

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO IR PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KOMISIJA

REZOLIUCIJA DĖL LIETUVOS DEMOGAFINIŲ PROBLEMŲ IR DEMOGRAFIJOS POLITIKOS

2026 m. spalio 15 d. Nr. 11
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija (toliau – Komisija),
išklausiusi Komisijos nario Jono Vydras, Komisijos pirmininko pavaduotojos Dalios Asanavičiūtės-Gružauskienės kalbas, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Horizontalios politikos ir projektų valdymo grupės vyresniosios patarėjos Teresos Roščinskos, Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus Gedimino Karoblio pranešimus;

pabrėždama, kad neigiamos demografinės tendencijos – mažėjantis gimstamumas, visuomenės senėjimas ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus mažėjimas, mažėjantys grįžtamosios migracijos skaičiai – kelia tiesioginę grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui, tvariam ekonomikos augimui ir sveikatos bei socialinės apsaugos sistemų stabilumui;

vertindama Lietuvos diasporą kaip neatsiejamą ir esminį valstybės demografinio atsparumo ir gyventojų skaičiaus atkūrimo išteklių – užsienio lietuvių grįžimas (reemigracija) ir įtrauktis turi tapti ilgalaikiu valstybės strateginiu prioritetu;

pripažindama, kad tvari ir efektyvi demografijos politika reikalauja sisteminio požiūrio, apimančio visapusę paramą šeimai, darbo ir šeimos įsipareigojimų derinimą, kokybiškų viešųjų paslaugų plėtrą ir palankios aplinkos vaikams auginti kūrimą visuose Lietuvos regionuose;

akcentuodama, kad sėkmingai reemigracijai ir grįžusių šeimų integracijai būtina užtikrinti sklandų užsienyje gimusių ar augusių vaikų įtraukimą į Lietuvos švietimo sistemą, teikiant jiems nuoseklią pedagoginę pagalbą ir sudarant sąlygas tobulinti lietuvių kalbos žinias;

atreipdama dėmesį į tai, kad iki šiol taikomos demografinės ir reemigracijos skatinimo priemonės yra fragmentiškos, trūksta vientiso tarpinstitucinio koordinavimo ir ilgalaikio finansavimo modelio, leidžiančio užtikrinti prognozuojamą ir tvarią valstybės demografinę ateitį,

siūlo Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

1) ieškoti būdų išsaugoti Lietuvos Respublikos pilietybę, įgijus kitų valstybių pilietybes, nes tai yra viena iš grįžimo gyventi į Lietuvą sąlygų;

2) skatinti užsienyje gyvenančius lietuvius ir lietuvių kilmės asmenis grįžti gyventi ir dirbti į Lietuvą, plėtojant informavimo apie įsidarbinimo galimybes sistemą, stiprinant darbdavių ir Lietuvos diasporos ryšius, padedant susirasti darbą pagal turimą kvalifikaciją ir patirtį bei sudarant palankesnes sąlygas įsidarbinti Lietuvos darbo rinkoje;

3) užtikrinti grįžtantiems lietuvius ir lietuvių kilmės asmenims sklandų socialinių garantijų testinumą, tobulinant užsienyje įgytų socialinių teisių ir Lietuvoje priklausančių išmokų administravimą, mažinant administracines kliūtis ir sudarant galimybes iš anksto gauti aiškia informaciją apie socialinę apsaugą, sveikatos priežiūrą, pensijas ir kitas grįžus į Lietuvą aktualias garantijas;

4) užtikrinti sklandų vaikų įtraukimą į Lietuvos švietimo sistemą, teikiant jiems nuoseklią pedagoginę pagalbą ir sudarant sąlygas tobulinti lietuvių kalbos žinias;

5) tobulinti socialinės paramos ir garantijų sistemą vaikų susilaukiančioms ir juos auginančioms šeimoms, ypatingą dėmesį skiriant moterų finansiniam saugumui nėštumo, gimdymo ir vaiko priežiūros laikotarpiu, darbo ir šeimos įsipareigojimų derinimui, galimybėms grįžti į darbo rinką ir prieinamoms vaikų priežiūros paslaugoms visuose Lietuvos regionuose;

6) gerinti užsienyje įgytų kvalifikacijų, išsilavinimo dokumentų ir profesinių diplomų pripažinimo procedūras, mažinant administracinę naštą, trumpinant dokumentų vertinimo terminus, užtikrinant aiškias ir skaidrias procedūras bei sudarant sąlygas į Lietuvą grįžusiems asmenims kuo greičiau panaudoti užsienyje įgytas kompetencijas Lietuvos darbo rinkoje.

Komisijos pirmininkė

Jolanta Naglė

Komisijos pirmininkas

Kęstutis Vilkauskas